

ЗНАЧЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВ У СФЕРІ ІННОВАЦІЙ

Черкасов Олег Володимирович,

кандидат юридичних наук,

старший науковий співробітник

НДІ правового забезпечення

інноваційного розвитку НАПрН України

The scientific report is devoted to the study of the importance of corporate governance for effective partnership activities in the innovation sphere. The author investigated the tasks, system, goals and principles of corporate governance.

Keywords: innovation, corporate governance, innovation.

Научный доклад посвящен изучению значения корпоративного управления для эффективной деятельности товарищества в инновационной сфере. Автором исследованы задания, система, цели и принципы корпоративного управления.

Ключевые слова: инновации, корпоративное управление, инновационная сфера.

На сучасному етапі розвитку економічних відносин в Україні інновації є одним із основних факторів, що визначають перспективи розвитку підприємницької діяльності. Інноваційна діяльність є рушійною силою сучасної економіки. Важливого значення для розвитку ринку інновацій та діяльності суб'єктів у цій сфері набувають правові засади діяльності товариств, зокрема й форми і моделі корпоративного управління такими підприємствами.

У 2018 році набув чинності Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю». Із запровадженням цього нормативно-правового акту суб'єкти підприємницької діяльності отримали можливість застосовувати у своїй діяльності нові інструменти управління юридичними особами у формі товариств з обмеженою і додатковою відповідальністю. Позитивний вплив вказаного закону на діяльність товариств виявляється у тому, що на рівні зако-

ну були закріплені окремі аспекти найкращих практик у сфері корпоративного управління. До таких можна віднести: запровадження корпоративного договору, скасування обмеження щодо кількісного складу учасників, можливість створення у товаристві з обмеженою чи додатковою відповідальністю наглядової ради.

У сфері інноваційної діяльності такі зміни були позитивно сприйняті, оскільки вони стали передумовою для підвищення інвестиційної привабливості вітчизняних інноваційних товариств.

Слід підкреслити, що без належного корпоративного управління товариство нездатне досягати своєї фундаментальної мети – отримання прибутку з максимальною ефективністю. Саме у цьому полягає основне значення механізмів корпоративного управління.

Система корпоративного управління має визнавати передбачені законом права зацікавлених осіб та заохочувати активне співробітництво між товариством та іншими особами з метою створення робочих місць та забезпечення стабільності фінансово успішних підприємств.

Належна практика корпоративного управління не може розвиватись без відповідної державної політики і без адекватної законодавчої основи. Кардинальне оновлення корпоративного законодавства України стало передумовою для зміни економічної орієнтації вітчизняного бізнесу, у тому числі в сфері інноваційної діяльності. Так, на сучасному етапі розвитку української економіки набуває більшого поширення практика залучення довгострокових інвестицій у інноваційні проекти, що характеризується високим інтересом інвесторів до питань захисту їх прав, а також використання кращих світових практик корпоративного управління.

Основними цілями корпоративного управління є створення дієвої системи забезпечення схоронності ресурсів інвесторів, їх ефективного використання, зниження ризиків, які не можуть бути оцінені інвесторами. Корпоративне управління впливає на економічні показники діяльності товариства, його інвестиційну привабливість. Удосконалення механізмів корпоративного управління – важливий захід, необхідний для підвищення стабільності підприємства, збільшення притоку інвестицій. Таке удосконалення корпоративного управління

може бути здійснене за рахунок змін до чинного законодавства, запровадження нових стандартів.

У цьому аспекті важливим є орієнтація та використання розроблених світових стандартів корпоративного управління, що закріплені у Принципах корпоративного управління Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Слід підкреслити, що у преамбулі вказаного документу зазначається, що ці Принципи орієнтовані на відкриті акціонерні товариства, акції яких вільно обертаються на фондовому ринку. Проте, в певній мірі вони можуть бути визнані прийнятними і використовуватися як корисний інструмент для удосконалення корпоративного управління в товариствах, акції яких не котуються на фондовій біржі, наприклад, закриті акціонерні товариства та державні підприємства. Принципи є загальною основою, яку країни-члени ОЕСР вважають необхідною для розвитку належної практики в галузі управління.

Однак вважається, що більшість принципів корпоративного управління ОЕСР можуть застосовуватись і в діяльності товариств з обмеженою і додатковою відповідальністю, оскільки ці організаційно-правові форми є найбільш поширеними у інноваційному бізнесі та максимально наближені за своєю сутністю до акціонерних товариств, а застосування високих стандартів управління лише сприятиме їх розвитку та підвищенню інвестиційної привабливості.

Принципи корпоративного управління ОЕСР є зводом рекомендацій, застосування яких підприємством має бути добровільним, заснованим на прагненні підвищити свою привабливість в очах як існуючих, так і потенційних інвесторів.

В українському законодавстві вже знайшли відображення певні принципи корпоративного управління, однак, практика їх реалізації, в тому числі судова, і традиції корпоративної поведінки ще тільки формуються. Положення Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» недостатні для того, щоб забезпечити належний рівень корпоративного поведінки, оскільки законодавство не регулює, та й не може регулювати всі питання, що виникають у зв'язку з управлінням суспільства.

Таким чином, суб'єкти підприємницької діяльності, зокрема, у сфері інноваційної діяльності, які зацікавлені у залученні довгострокових інвестицій мають самостійно дбати про свій розвиток, що має проявлятися у створенні ефективної моделі корпоративного управління з урахуванням кращих світових практик і стандартів. Саме такий підхід до управління товариствами може стати запорукою для досягнення основних цілей створення підприємницьких товариств.

ФАКТОРИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ

Бутенко Дар'я Сергіївна,

кандидат економічних наук,

доцент кафедри підприємницької діяльності,

Харківський національний економічний університет ім. С.Кузнеця

Чеботарь Юлія Геннадіївна,

магістрантка з підприємницької діяльності

Харківський національний економічний університет ім. С.Кузнеця

The analysis for determining the factors influencing the competitiveness of Ukraine in the world economic space is carried out. To increase competitive advantages, ways have been proposed to strengthen the country's position on domestic markets and to transform the vectors of foreign economic policy.

Keywords: globalization processes, economic development, competitiveness, competitive advantages, factors of influence.

Осуществлен анализ для определения факторов влияния на конкурентоспособность Украины в мировом экономическом пространстве. Для повышения конкурентных преимуществ предложены пути, направленные на укрепление позиций страны на внутренних рынках и трансформацию векторов внешнеэкономической политики.

Ключевые слова: глобализационные процессы, экономическое развитие, конкурентоспособность, конкурентные преимущества, факторы влияния.